

Het Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA stimuleert en financiert praktijkgericht onderzoek aan hogescholen. Ben Kröse, lector Digital Life aan de Hogeschool van Amsterdam (HvA) en bijzonder hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam, deelt zijn ervaringen met onderzoek aan een hogeschool. Door Edith van Gameren

HBO-onderzoek 'Verder dan implementeren en veldwerkklusjes doen'

In woonzorgcentrum Naarderheem houden sensoren onder andere in de gaten of bewoners 's nachts lopen te dwalen.

'Wat is goed hbo-onderzoek? Wat mij betreft moet er naast een duidelijke vraagstelling vanuit het beroepsveld ook een goede kwaliteit zijn volgens de wetenschappelijke normen: het onderzoek moet reproduceerbaar zijn, het moet een degelijke theoretische basis hebben en er moeten wetenschappelijke publicaties uit

voort komen. Door de diversiteit in onderzoek en onderzoekers, is dit niet vanzelfsprekend. Lectoren uit het bedrijfsleven vinden misschien een onderzoek pas succesvol als er een nieuwe divisie binnen een bedrijf uit is voortgekomen. Sinds SIA ressorteert onder NWO zie je een verschuiving optreden: in de reviews van aanvragen wordt nu meer gelet op wetenschappelijke kwaliteit.'

'Van hbo'ers wordt verwacht dat zij niet alleen artikelen schrijven, maar ook kennis dissemineren naar het bedrijfsleven'

Vershil

'Een belangrijk verschil tussen hbo-onderzoek en academisch onderzoek, is dat bij academisch onderzoek meer aan de grenzen van de kennis wordt gewerkt, en nieuwsgierigheid een grotere drijfveer is. Vaak werken onderzoekers op universiteiten aan nieuwe algoritmes op basis van bestaande datasets, zodat de resultaten goed vergeleken kunnen worden. Het hbo verzamelt juist eigen data uit veldonderzoek. Mijn onderzoeksgebied analyseert data uit sensorsystemen. We verzamelen bijvoorbeeld in het SIA RAAK Digital Life project 'Health-Lab' gegevens uit 23 bejaardenwoningen. Daaruit proberen we dingen te leren over dementie of eenzaamheid, of het herstel na een heupoperatie.

SIA en RAAK

Het Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA financiert en stimuleert praktijkgericht onderzoek van hogescholen. Met het RAAK-programma krijgen bedrijven of instellingen de ruimte om samen met een hogeschool concrete (innovatie-)vragen op te pakken en te beantwoorden.

De twee groepen onderzoekers komen elkaar op dezelfde conferenties tegen en publiceren grotendeels in dezelfde tijdschriften, ICT is natuurlijk ook een behoorlijk toegepast vakgebied. De hbo'ers zullen alleen relatief vaker over applicaties publiceren.

Met de HvA zijn we bij twee COMMIT-projecten betrokken. Wij nemen niet zelf promovendi aan maar zorgen bijvoorbeeld voor demonstrators en valorisatie, ook weer vooral toepassingsgedreven onderzoek. Maar hbo-onderzoek moet wel verder gaan dan implementeren en veldwerkkusjes doen.'

Kennis dissemineren

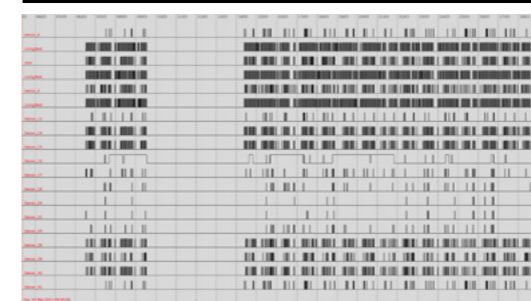
'De taak van hbo-promovendi is in zekere zin zwaarder dan die van promovendi aan de universiteit. Van hbo'ers wordt verwacht dat zij niet alleen wetenschappelijke artikelen schrijven, maar ook hun kennis dissemineren naar het regionale bedrijfsleven. Dat is een aspect dat tijd kost, maar dat weinig waarde heeft voor je promotie.

Het onderzoek helpt het onderwijs langzaam vooruit. Ik heb bijvoorbeeld een minor opgezet waarin ook onderzoeksvaardigheden een belangrijke rol spelen. Met die minor wordt de doorstroom naar een universitaire master eenvoudiger. Maar van beide kanten is het belang bij die doorstroom naar de wetenschap niet heel groot. Hbo-instellingen zijn gericht op de beroepspraktijk en vinden het belangrijker dat hun studenten een baan vinden, dan dat ze naar een master uitstromen. De universitaire masters hebben instroom genoeg en zien weinig noodzaak om hbo-studenten aan te nemen, en bij te spijkeren.

Ik merk wel steeds vaker dat ons actuele onderzoek wordt ingezet in het curriculum, bijvoorbeeld op het gebied van big data of het internet of things. Dat is een positieve ontwikkeling. Tegelijkertijd is de druk groot, er is een tekort aan goede hbo ICT-docenten. Ik probeer hen bij onderzoek te betrekken maar daarvoor is weinig tijd. En de mogelijkheden voor gepromoveerde hbo-docenten zijn beperkt, de mooie universitaire carrièretrap bestaat hier niet. Mijn ideaal is om gigantisch goed 'applied science' onderzoek op hbo-scholen te hebben en fundamenteel onderzoek op universiteiten; waar we voor moeten oppassen is dat er eerste- en tweederangs universiteiten ontstaan.' I/O

Ben Kröse werkt zowel aan de Hogeschool als aan de Universiteit van Amsterdam.

Sensoren registreren de leefstijl van demente ouderen. Ze meten onder andere beweging en slaapritme.